

**KODI I RRJETIT QË HARMONIZON STRUKTURAT TARIFORE TË  
TRANSMETIMIT TË GAZIT**

**KREU I**

**DISPOZITAT E PËRGJITHSHME**

*Neni 1*

**Qëllimi**

Ky kod i rrjetit pasqyron rregullat mbi strukturat e tarifave të harmonizuara të transmetimit për gazin, duke përfshirë rregullat për aplikimin e metodologjisë së çmimit të referencës, të shoqëruara me kërkesat për konsultime dhe publikime, si dhe llogaritjen e çmimeve të rezervës për produktet të kapacitetit standart.

*Neni 2*

**Fusha e Veprimit**

Ky kod zbatohet për të gjitha pikat e hyrjes dhe të gjitha pikat e daljes së rrjeteve të transmetimit të gazit me përjashtim të Kreut III, V, VI, Neni 28, Neni 31 (2) dhe (3) dhe Kreut IX të cilat zbatohen vetëm për pikat e interkonjeksionit. Kreu III, V, VI, Neni 28 dhe Kreu IX do të zbatohen për pikat hyrëse nga vendet e treta ose pikat e daljes në vendet e treta, ose të dyja, ku autoriteti rregullator kombëtar merr vendim për të zbatuar Rregulloren (EU) 2017/459 në ato pika.

*Neni 3*

**Përkufizime**

Për qëllimet e këtij kodi do të zbatohen, përkufizimet në Nenin 2 të Rregullores (KE) Nr. 715/2009, Neni 3 i Rregullores së Komisionit (BE) 2017/459, Neni 2 i Rregullores së Komisionit (BE) 2015/703, si dhe Neni 2 i Direktivës 2009/73/ EC. Për më tepër, do të zbatohen dhe përkufizimet e mëposhtme:

(1) "**çmim referencë**" nënkupton çmimin e një produkti të kapacitetit të përcaktuar për një periudhë 1 vjeçare, i cili është i aplikueshëm në pikat hyrëse dhe dalëse dhe që përdoret për vendosjen e tarifave të transmetimit të bazuara në kapacitete;

(2) "**metodologjia e çmimit të referencës**" nënkupton metodologjinë e aplikuar për pjesën e të ardhurave të shërbimeve të transmetimit, që duhet të mbulohen nga tarifat e transmetimit të bazuara në kapacitete me qëllim përcaktimin e çmimeve të referencës;

(3) "**regjimi i kufizuar "jo sipas-çmimeve tavan (*non-price cap regime*)"**" nënkupton një regjim rregullator, siç është kufizimi i të ardhurave, shkalla e kthimit dhe kostoja plus regjimi, sipas të cilës të ardhurat e lejuara për operatorin e sistemit të transmetimit përcaktohen në përputhje me Nenin 41 (6)(a) të Direktivës 2009/73/EC;

(4) "**të ardhura nga shërbimet që nuk lidhen me transmetimin**" nënkupton pjesën e të ardhurave të lejuara ose të synuara që mbulohen nga tarifat e shërbimeve që **nuk lidhen me transmetimin**;

(5) "**periudhë rregullatore**" nënkupton periudhën kohore për të cilën rregullat e përgjithshme për të ardhurat e lejuara apo të synuara janë vendosur në përputhje me Nenin 41(6)(a) të Direktivës 2009/73/EC;

(6) "**të ardhura nga shërbimet e transmetimit**" nënkupton pjesën e të ardhurave të lejuara ose të synuara që mbulohen nga tarifat e transmetimit.

(7) "**tarifat e transmetimit**" nënkupton tarifat që duhet të paguhesh nga përdoruesit e rrjetit për shërbimet e transmetimit që u ofrohen atyre;

(8) "**përdorimi i rrjetit brenda sistemit**" do të thotë transportimi i gazit brenda një sistemi hyrje-dalje për konsumatorët e lidhur me të njëjtin sistem të hyrjes-daljes;

(9) "**përdorimi i rrjetit ndër-sistemor**" do të thotë transportimi i gazit brenda një sistemi hyrje-dalje për konsumatorët e lidhur me një sistem tjetër hyrje-dalje;

(10) "**grup homogjen i pikave**" nënkupton një grup të njëjës nga pikat e mëposhtme: pikat hyrëse të interkonjeksionit, pikat dalëse të interkonjeksionit, pikat hyrëse të brendshme, pikat dalëse të brendshme, pikat hyrëse nga sistemet e depozitimit, pikat dalëse të sistemeve të depozitimit, pikat hyrëse nga impiantete gazit natyror të lëngshëm (tani e tutje: impiantet GNL), pikat e daljes në impiantete GNL dhe pikat hyrëse nga impiantet e prodhimit;

(11) "**të ardhura të lejuara**" nënkupton shumën e të ardhurave të shërbimeve të transmetimit dhe të ardhurave nga shërbimet që nuk lidhen me transmetimin për ofrimin e shërbimeve nga operatori i sistemit të transmetimit për një periudhë të caktuar kohore brenda një periudhe rregullatore të caktuar që një operator i tillë i sistemit të transmetimit ka të drejtë të marrë nën një regjim që nuk mbështetet në çmimin tavan dhe i cili është vendosur në përputhje me Nenin 41(6)(a) të Direktivës 2009/73/EC;

(12) "**shërbime të transmetimit**" nënkupton shërbimet e rregulluara që sigurohen nga operatori i sistemit të transmetimit brenda sistemit të hyrjes dhe daljes për qëllime të transmetimit;

(13) "**tarifat jo të transmetimit**" nënkupton tarifat që duhet të paguhet nga përdoruesit e rrjetit për shërbimet **që nuk lidhen me aktivitetin e transmetimit** që u ofrohen atyre;

(14) "**të ardhurat e synuara**" do të thotë shuma e të ardhurave të pritshme të shërbimeve të transmetimit të llogaritura në përputhje me parimet e përcaktuara në Nenin 13(1) të Rregullores (KE) Nr 715/2009 dhe të ardhurave të pritshme të shërbimeve që nuk lidhen me transmetimin për ofrimin e shërbimeve nga operatori i sistemit të transmetimit për një periudhë të caktuar kohore brenda një periudhe rregullatore të caktuar nën regjimin për çmimet tavan ;

(15) "**shërbime që nuk lidhen me transmetimin**" nënkupton shërbimet e tjera të rregulluara të ndryshme nga shërbimet e transmetimit dhe të ndryshme nga shërbimet që lidhen me balancimin e rrjetit të transmetimit që sigurohen nga operatori i sistemit të transmetimit;

(16) "**koeficient**" nënkupton faktorin e zbatuar në proporcionin përkatës të çmimit referencë për të llogaritur çmimin e rezervimit për një kapacitet standard jo vjetor të produktit;

(17) "**Regjimi i për çmimet tavan (*price cap regime*)**" nënkupton një regjim rregullator sipas të cilit një tarifë maksimale e transmetimit bazuar në të ardhurat e synuara është vendosur në përputhje me Nenin 41(6)(a) të Direktivës 2009/73/EC;

(18) "**Indikator Kostoje (*cost driver*)**" nënkupton një përcaktues kyç të veprimtarisë së operatorit të sistemit të transmetimit i cili lidhet me kostot e atij operatori të sistemit të transmetimit, siç është distanca ose kapaciteti teknik;

(19) "**grupimi i pikave hyrëse ose dalëse**" do të thotë një grup homogjen i pikave ose grupit të pikave hyrëse apo pikave dalëse të vendosura në afërsi të njëra-tjetres dhe që konsiderohen si, përkatësisht, një pikë hyrëse apo një pikë dalëse për aplikimin e metodologjisë së çmimit të referencës;

(20) "**Skema e flukseve (*flow scenario*)**" nënkupton kombinimin e një pike hyrëse dhe një pike dalëse që pasqyron përdorimin e sistemit të transmetimit sipas modeleve të mundshme të furnizimit dhe kërkesës, për të cilat ekziston të paktën një rrugë e tubacionit që lejon rrjedhjen e gazit në rrjetin transmetues si në pikën hyrëse dhe jashtë rrjetit të transmetimit në atë pikë dalëse, pavarësisht nëse kapaciteti është kontraktuar në atë pikë hyrje dhe atë pikë dalje;

(21) "**faktor sezonal**" nënkupton faktorin që pasqyron ndryshimin e kërkesës brenda vitit që mund të jetë e zbatueshme kombinuar me koeficientin përkatës;

(22) "**çmim fiks i pagueshëm**" nënkupton një çmim të llogaritur në përputhje me Nenin 24 (b) kur çmimi rezervë nuk është objekt rregullimi;

(23) "**periudhë tarifore**" nënkupton periudhën kohore gjatë së cilës aplikohet deri në një nivel të caktuar çmimi i referencës, ku kohëzgjatja minimale është një vit dhe kohëzgjatja maksimale është kohëzgjatja e periudhës rregullatore;

(24) "**llogari rregullatore**" nënkupton llogarinë që akumulon së paku nën- dhe mbi-rikuperimin e të ardhurave të shërbimeve të transmetimit sipas një regjimi kufizues që nuk lidhet me çmimet tavan;

(25) "**primi i ankandit**" nënkupton diferencën midis çmimit të ekuilibrit dhe çmimit të rezervës në ankand;

(26) "**Çmimi variabël i pagueshëm (floating payable price)**" nënkupton një çmim të llogaritur në përputhje me Nenin 24(a) ku çmimi i rezervës është objekt rishikimi siç është rishikimi i të ardhurave, rishikimi i të ardhurave të lejuara ose rishikimi kapacitetit të parashikuar të kontraktuar.

#### *Neni 4*

### **Shërbimet dhe tarifat për aktivitetet e transmetimit dhe aktivitetet që nuk lidhen me transmetimin**

1. Një shërbim i caktuar do të konsiderohet si një shërbim transmetimi kur plotësohen të dy kriteret e mëposhtme:

(a) kostot e një shërbimi të tillë shkaktohen nga indikatorët e kostove të dy kapaciteteve teknik ose të kapacitetit të kontraktuar të parashikuar dhe distancës;

(b) kostot e këtij shërbimi lidhen me investimin dhe funksionimin e infrastrukturës që është pjesë e bazës së aseteve të rregulluar për ofrimin e shërbimeve të transmetimit.

Nëse ndonjë nga kriteret e përcaktuara në pikat (a) dhe (b) nuk është përmbushur, një shërbim i caktuar mund t'i atribuohet ose shërbimeve të transmetimit ose shërbimeve që nuk lidhen me transmetimin, që kanë të bëjnë me rezultatet nga konsultimet e zhvilluara nga operatori/ët i/e sistemit të transmetimit ose autoriteti rregullator kombëtar dhe me vendim nga autoriteti rregullator kombëtar, siç përcaktohet në Nenet 26 dhe 27.

2. Tarifat e transmetimit mund të vendosen në atë mënyrë që të marrin parasysh kushtet për produktet e kapacitetit të garantuar.

3. Të ardhurat nga shërbimet e transmetimit do të rikuperohen nga tarifat e transmetimit të bazuara në kapacitete.

Si përjashtim, me miratimin paraprak të autoritetit rregullator kombëtar, një pjesë e të ardhurave nga shërbimet e transmetimit mund të rikuperohen vetëm nga tarifat e mëposhtme të transmetimit të bazuara në mallra "commodity based" të cilat janë vendosur veçmas nga njëra-tjetra:

(a) fluksin bazë të pagesës, i cili duhet të jetë në përputhje me të gjitha kriteret e mëposhtme:

- (i) të vendosura për qëllimin e mbulimit të kostove të shkaktuara kryesisht nga sasia e rrjedhës së gazit;
- (ii) llogaritur në bazë të flukseve të parashikuara ose historike, ose të dyja, dhe të vendosura në mënyrë të tillë që të jenë të njëjta në të gjitha pikat hyrëse dhe të njëjta në të gjitha pikat dalëse;
- (iii) shprehur në terma monetarë ose në natyrë.

(b) një pagesë plotësuese për rikuperimin e të ardhurave, e cila duhet të jetë në përputhje me të gjitha kriteret e mëposhtme:

- (i) të vendosura për qëllime të manaxhimit të të ardhurave nën- dhe mbi-rikuperuese;
- (ii) llogaritet në bazë të alokimeve dhe flukseve të parashikuara ose historike, ose të dyja;
- (iii) zbatohet në pika të ndryshme nga pikat e interkonjeksionit;
- (iv) zbatohet pasi autoriteti rregullator kombëtar ka bërë një vlerësim të reflektimit të kostos dhe ndikimin e tij në ndër-subvencionimin midis pikave të interkonjeksionit dhe pikave të tjera përveç pikave të interkonjeksionit.

4. Të ardhurat nga shërbimet që nuk lidhen me transmetimin do të mbulohen nga tarifat që nuk lidhen me transmetimin të aplikueshme për një shërbim të caktuar që nuk lidhet me transmetimin. Këto tarifa do të jenë si më poshtë:

(a) kosto-reflektuese, jo-diskriminuese, objektive dhe transparente;

(b) të detyrueshme për tu paguar nga përfituesit e një shërbimi të caktuar që nuk lidhet me transmetimin me qëllim të minimizimit të ndër - subvencionimit ndërmjet përdoruesve të rrjetit brenda ose jashtë një Pale Kontraktore ose të dyja.

Ku sipas autoritetit rregullator kombëtar një shërbim i caktuar që nuk lidhet me transmetimin sjell përfitime për të gjithë përdoruesit e rrjetit, shpenzimet për shërbimin e tillë do të mbulohen nga të gjithë përdoruesit e rrjetit.

## *Neni 5*

### **Vlerësimi i Alokimit të Kostove**

1. Autoriteti rregullator kombëtar ose operatori i sistemit të transmetimit, siç është vendosur nga autoriteti rregullator kombëtar, kryen vlerësimet e mëposhtme dhe i publikon ato si pjesë e konsultimit përfundimtar të përmendur në Nenin 26:

(a) një vlerësim të alokimit të kostos që lidhet me të ardhurat e shërbimeve të transmetimit që do të mbulohen nga tarifat e transmetimit të bazuara në kapacitete dhe të bazuara ekskluzivisht në indikatorët e kostos së

- (i) kapaciteti teknik; ose

- (ii) kapaciteti i kontraktuar i parashikuar; ose
- (iii) kapaciteti teknik dhe distanca; ose
- (iv) kapacitetit të kontraktuar të parashikuar dhe distancës;

(b) një vlerësim të alokimit të kostos në lidhje me të ardhurat e shërbimeve të transmetimit që do të mbulohen nga tarifat e transmetimit të bazuara në mall “commodities based”, nëse ka, dhe bazuar ekskluzivisht në indikatorët e kostos e:

- (i) sasisë së flukseve të gazit; ose
- (ii) sasisë së flukseve të gazit dhe distancën.

2. Vlerësimet e alokimit të kostove duhet të tregojnë shkallën e ndër-subvencionimit ndërmjet përdorimit të rrjetit brenda sistemit dhe ndërsistemeve bazuar në metodologjinë e propozuar të çmimeve të references.

3. Vlerësimi i alokimit të kostos nga paragrafi 1 (a) do të kryhet si më poshtë:

(a) të ardhurat e kapacitetit të shërbimeve të transmetimit që do të merren nga përdorimi i rrjetit brenda sistemit në të gjitha pikat hyrëse dhe dalëse do të ndahen nga vlera e indikatorit të kostos së kapacitetit përkatës për përdorimin e rrjetit brenda sistemit për të llogaritur raportin e kapacitetit brenda sistemit, i cili përkufizohet si një njësi monetare për njësi matëse, si në euro për MWh/ditë, në përputhje me formulën e mëposhtme:

$$\text{Ratio}_{\text{cap}}^{\text{intra}} = \frac{\text{Revenue}_{\text{cap}}^{\text{intra}}}{\text{Driver}_{\text{cap}}^{\text{intra}}}$$

ku:

**(Revenue)Të Ardhurat intra/cap** është e ardhura, e përcaktuar në një njësi monetare të tillë si euro, e cila është marrë nga tarifat e kapacitetit dhe mbulon përdorimin e rrjetit brenda sistemit;

**(Driver)Indikator intra/cap** është vlera e kostos së kapacitetit që lidhet me kapacitetin për përdorimin e rrjetit brenda sistemit, si shuma e kapaciteteve mesatare të parashikuara ditore të kontraktuara në secilën pikë hyrëse brenda sistemit dhe pikës së daljes brenda sistemit, ose grupit të pikave dhe është përcaktuar në një njësi matëse të tillë si MWh/ditë.

(b) Të ardhurat e kapaciteteve të shërbimeve të transmetimit që do të merren nga përdorimi i rrjetit ndër-sistemor në të gjitha pikat hyrëse dhe dalëse, do të ndahen me vlerën e kostos së kapacitetit përkatës për përdorimin e rrjetit ndër-sistemor për të llogaritur raportin e kapacitetit ndër-sistemor, i cili përkufizohet si një njësi monetare për njësi matëse, si në euro për MWh / ditë, në përputhje me formulën e mëposhtme:

$$\text{Ratio}_{\text{cap}}^{\text{cross}} = \frac{\text{Revenue}_{\text{cap}}^{\text{cross}}}{\text{Driver}_{\text{cap}}^{\text{cross}}}$$

ku:

**Të Ardhurat (cross/cap)** është e ardhura, e përcaktuar në një njësi monetare të tillë si euro, e cila është marrë nga tarifat e kapacitetit dhe mbulon shpenzimet për përdorimin e rrjetit ndër sistemor

**Indikator (cross/cap)** është vlera e indikatorit të kostos të kapacitetit/eve përkatës/e për përdorimin e rrjetit ndër sistemor siç është shuma e kapaciteteve mesatare të parashikuara ditore të kontraktuara në secilën pikë hyrëse dhe dalje ndërsistemore, ose grupit të pikave dhe është përcaktuar në një njësi matëse si MWh / ditë.

(c) indeksi i krahasimit të alokimit të kostos së kapacitetit midis raporteve të përmendura në pikat (a) dhe (b), që përcaktohet në përqindje, do të llogaritet në përputhje me formulën e mëposhtme:

$$\text{Comp}_{\text{cap}} = \frac{2 \times \left| \text{Ratio}_{\text{cap}}^{\text{intra}} - \text{Ratio}_{\text{cap}}^{\text{cross}} \right|}{\text{Ratio}_{\text{cap}}^{\text{intra}} + \text{Ratio}_{\text{cap}}^{\text{cross}}} \times 100 \%$$

\*Comp (cap)= Krahasimi (kapacitet)

4. Vlerësimi i alokimit të kostos, i referuar në paragrafin 1 (b), do të kryhet si më poshtë:

(a) të ardhurat e mallrave të shërbimeve të transmetimit që merren nga përdorimi i rrjetit të brendshëm të sistemit të përdorura së bashku për të gjitha pikat hyrëse dhe pikat dalje do të ndahen me vlerën e indikatorit të kostos për mallrat përkatës për përdorimin e rrjetit të brendshëm të sistemit për të cilin llogaritet raporti i mallrave brenda sistemit, i cili përkufizohet si një njësi monetare për njësi matëse, e shprehur në euro për MWh, në përputhje me formulën e mëposhtme:

$$\text{Ratio}_{\text{comm}}^{\text{intra}} = \frac{\text{Revenue}_{\text{comm}}^{\text{intra}}}{\text{Driver}_{\text{comm}}^{\text{intra}}}$$

ku:

**Të Ardhurat (intra/comm)** është e ardhura, e përcaktuar në një njësi monetare të tillë si euro, e cila është marrë nga tarifat e mallrave dhe është ngarkuar për përdorimin e rrjetit të brendshëm të sistemit;

**Indikator (intra/comm)** është vlera referuese për koston e mallrave për përdorimin e rrjetit të brendshëm të sistemit, siç është shuma e flukseve mesatare ditore të parashikuara në secilën pikë hyrëse dhe dalje brenda sistemit, ose grupit të pikave dhe është përcaktuar në një njësi matëse të tillë si MWh.

(b) të ardhurat e shërbimeve të transmetimit të mallit (sasia e gazi natyror) që do të merren nga përdorimi i rrjetit ndër sistemor së bashku për të gjitha pikat hyrëse dhe pikat dalëse do të ndahen me vlerën e indikatorit të kostos të mallit GN përkatëse për përdorimin e rrjetit ndër sistemor të sistemeve ndërlidhese në mënyrë që të llogaritet raporti i mallit ndër sistemor i cili është përcaktuar si një njësi monetare për njësi matëse, e shprehur në euro për MWh, në përputhje me formulën e mëposhtme:

$$\text{Ratio}_{\text{comm}}^{\text{cross}} = \frac{\text{Revenue}_{\text{comm}}^{\text{cross}}}{\text{Driver}_{\text{comm}}^{\text{cross}}}$$

ku:

**Të Ardhurat (cross/comm)** është e ardhura, e përcaktuar në një njësi monetare të tillë e shprehur në euro, e cila është marrë nga tarifat e mallit dhe mbulon shpenzimet në përdorimin e rrjetit ndër sistemor;

**Indikator (cross/comm)** është vlera referuese për koston e mallrave për përdorimin e rrjetit ndër sistemor, siç është shuma e flukseve mesatare ditore të parashikuara në secilën pikë hyrëse dhe dalëse të rrjetit ndër sistemor ose grupit të pikave dhe është përcaktuar në një njësi matëse të shprehur me MWh.

\*Comm= Komoditet (Mall)

(c) indeksi i krahasimit të alokimit të kostos së mallit midis raporteve të përmendura në pikat (a) dhe (b), i cili përcaktohet në përqindje, do të llogaritet në përputhje me formulën e mëposhtme:

$$\text{Comp}_{\text{comm}} = \frac{2 \times \left| \text{Ratio}_{\text{comm}}^{\text{intra}} - \text{Ratio}_{\text{comm}}^{\text{cross}} \right|}{\text{Ratio}_{\text{comm}}^{\text{intra}} + \text{Ratio}_{\text{comm}}^{\text{cross}}} \times 100 \%$$

5. Të ardhurat e shërbimeve të transmetimit që do të sigurohen nga përdorimi i rrjetit brenda sistemit në pikat hyrëse të përmendura në paragrafët 3 (a) dhe 4 (a) do të llogariten si më poshtë:

(a) shuma e kapacitetit të alokuar ose, respektivisht, flukset që kanë të bëjnë me ofrimin e shërbimeve të transmetimit për përdorimin e rrjetit ndër sistem në të gjitha pikat hyrëse do të konsiderohen të barabarta me sasinë e kapacitetit ose, rrjedhimisht, flukseve që i korespondojnë ofrimit të shërbimeve të transmetimit për përdorimin e rrjetit ndër sistem në të gjitha pikat dalëse;

(b) kapaciteti dhe flukset e përcaktuara në pikën (a) të këtij paragrafi do të përdoren për të llogaritur të ardhurat e shërbimeve të transmetimit që do të merren nga përdorimi i rrjetit ndër sistem në pikat e hyrjes;

(c) dallimi midis të ardhurave të përgjithshme të shërbimeve të transmetimit që do të merren në pikat hyrëse dhe vlerës që rezultojnë nga pika (b) e këtij paragrafi do të jetë e barabartë me të ardhurat e shërbimeve të transmetimit që do të merren nga përdorimi i rrjetit brenda pikave të hyrjes.



6. Aty ku distanca përdoret si indikator i kostos në kombinim me kapacitetin ose flukset e kontraktuara teknike ose të parashikuara, do të përdoret distanca mesatare e ponderuar e kapacitetit ose, përkatësisht, distanca mesatare e ponderuar e mallrave. Kur rezultatet e kapacitetit, ose përkatësisht treguesit e krahasimit të shpërndarjes së kostove të mallrave të përmendura në paragrafin 3 (c) ose respektivisht paragrafin 4 (c), kalojnë 10 për qind, autoriteti rregullator kombëtar duhet të sigurojë arsyetimin e rezultateve të tilla në vendimin e përmendur në nenin 27 (4).

## **KREU II**

### **METODOLOGJITË E ÇMIMIT TË REFERENCËS**

#### *Neni 6*

#### **Aplikimi i Metodologjisë së Çmimit të Referencës**

1. Metodologjia e çmimit të referencës do të vendoset ose miratohet nga autoriteti rregullator kombëtar siç përcaktohet në Nenin 27. Metodologjia e çmimit të referencës që do të zbatohet duhet t'i nënshtrohet rezultateve të konsultimeve periodike të kryera në përputhje me Nenin 26 nga operatori/ët i/e sistemit të transmetimi ose autoritetit kombëtar rregullator, siç është vendosur nga autoriteti rregullator kombëtar.

2. Zbatimi i metodologjisë së çmimit të referencës do të mundësojë një çmim reference.

3. E njëjta metodologji e çmimit të referencës do të zbatohet për të gjitha pikat hyrëse dhe dalëse në një sistem të caktuar të hyrjes-daljes, subjekt i përjashtimeve të përcaktuara në Nenet 10 dhe 11.

4. Ndryshimet në zbatimin e metodologjisë së çmimit të referencës në të gjitha pikat e hyrjes dhe daljes mund të bëhen vetëm në përputhje me nenin 9 ose si rezultat i një ose më shumë nga sa vijon:

(a) benchmarking (vendosja e një pike referimi) nga autoriteti rregullator kombëtar, ku si çmime reference në një pikë të dhënë hyrje ose dalje janë përshtatur në mënyrë që vlerat rezultuese të përmbushin nivelin konkurrues të çmimeve të referencës;

(b) njëhësimin nga operatori i sistemit të transmetimit ose nga autoriteti rregullator kombëtar, siç është vendosur nga autoriteti rregullator kombëtar, ku çmimi i njëjtë i referencës zbatohet për disa ose të gjitha pikat brenda një grupi homogjen të pikave;

(c) përshkallëzimi nga operatori i sistemit të transmetimit ose autoriteti rregullator kombëtar, siç është vendosur nga autoriteti rregullator kombëtar, ku çmimet e referencës në të gjitha pikat hyrëse ose dalëse, ose të dyja, rregullohen ose duke shumëzuar vlerat e tyre me një konstante ose duke shtuar ose zbritur nga vlerat e tyre një konstante.

### *Neni 7*

#### **Zgjedhja e Metodologjisë së Çmimit të Referencës**

Metodologjia e çmimit të referencës duhet të jetë në përputhje me Nenin 13 të Rregullores (KE) Nr 715/2009 dhe me kërkesat e mëposhtme. Ai duhet të synojë:

- (a) mundësimin për përdoruesit e rrjetit të riprodhojnë llogaritjen e çmimeve të referencës dhe parashikimin e tyre të saktë;
- (b) marrjen në konsideratë të kostove aktuale të ofruara për shërbimet e transmetimit duke marrë parasysh nivelin e kompleksitetit të rrjetit të transmetimit;
- (c) sigurimin e mosdiskriminimit dhe parandalimin e ndër-subvencionimit të panevojshëm, përfshirë marrjen në konsideratë të vlerësimeve të ndarjes së kostove të përcaktuara në Nenin 5;
- (d) të sigurojë që një pjesë e konsiderueshme e riskut të vëllimit që lidhet veçanërisht me transportin në të gjithë sistemin e hyrjes dhe daljes nuk i është ngarkuar konsumatorit final brenda atij sistemi hyrje-dalje;
- (e) të sigurojnë që çmimet referencë rezultuese të mos shtrembërojnë tregtinë ndërkufitare.

### *Neni 8*

#### **Metodologjia e Çmimit Referencë së Distancës sipas Ponderimit të Kapacitetit**

1. Parametrat për metodologjinë e çmimit të referencës së distancës sipas ponderimit të kapacitetit janë si më poshtë:

- (a) pjesa e të ardhurave të shërbimeve të transmetimit që duhet të mbulohen nga tarifat e transmetimit të kapaciteteve;
- (b) kapaciteti i parashikuar i kontraktuar në secilën pikë hyrjeje ose grupi i pikave të hyrjes dhe në secilën pikë dalje ose një grup pikash dalje;

c) ku pikat e hyrjes dhe pikat e daljes mund të kombinohen në skemën e fluksit përkatës, distanca më e shkurtër e itinerareve të tubacionit ndërmjet një pike hyrëse ose një grupi pikash hyrëse dhe një pike dalje ose një grupi pikash dalje;

(d) kombinimet e pikave hyrëse dhe dalje, ku disa pika hyrëse dhe disa pika dalje mund të kombinohen në një skemë përkatëse të fluksit;

(e) ndarja hyrëse-dalje e përmendur në nenin 30(1)(b)(v)(2) është 50/50. Aty ku pikat e hyrjes dhe pikat e daljes nuk mund të kombinohen në një skemë të fluksit, ky kombinim i pikave hyrëse dhe dalje nuk do të merret parasysh.

2. Çmimet e referencës do të derivohen në hapat vijues:

(a) distanca mesatare e ponderuar do të llogaritet për secilën pikë hyrëse ose çdo grup pikash hyrëse dhe për secilën pikë dalje ose çdo grup pikash dalje, duke marrë parasysh, aty ku është e përshtatshme, kombinimet e përmendura në paragrafin 1 (d), në përputhje me formulat përkatëse:

(i) për një pikë hyrëse ose grup të pikave hyrëse, si shuma e produkteve të kapacitetit në secilën pikë dalje ose grup të pikave dalje dhe distanca nga kjo pikë hyrëse ose grupi i pikave hyrëse në secilën pikë dalje ose grup i pikave dalje, të ndarë nga shuma e kapaciteteve në secilën pikë dalje ose grup pikash dalje:

$$AD_{En} = \frac{\sum_{\text{all } Ex} CAP_{Ex} \times D_{En,Ex}}{\sum_{\text{all } Ex} CAP_{Ex}}$$

ku:

$AD_{En}$  është mesatarja e ponderuar e distancës për një pikë hyrëse ose një grup pikash hyrëse;  
 $CAP_{En}$  është kapaciteti i kontraktuar i parashikuar në një pikë dalje ose një grup pikash dalje;  
 $D_{En, Ex}$  është distanca ndërmjet një pikë hyrëse të dhënë ose një grup pikash hyrëse dhe një pike dalje të dhënë ose një grup pikash dalje të përmendura në paragrafin 1 (c).

(ii) për një pikë dalje ose grup të pikave të dalje, si shuma e produkteve të kapacitetit në secilën pikë hyrëse ose grup të pikave hyrëse dhe distancën në këtë pikë dalje ose grup të pikave dalje nga çdo pikë hyrëse ose grupi i pikave hyrëse, të ndarë nga shuma e kapaciteteve në secilën pikë hyrëse ose grup të pikave hyrëse:

$$AD_{Ex} = \frac{\sum_{\text{all } En} CAP_{En} \times D_{En,Ex}}{\sum_{\text{all } En} CAP_{En}}$$

ku:

$AD_{Ex}$  është mesatarja e ponderuar e distancës për një pikë dalje ose një grup pikash dalje;

**CAP<sub>En</sub>** është kapaciteti i kontraktuar i parashikuar në një pikë hyrëse ose një grup pikash hyrëse; **D<sub>En, Ex</sub>** është distanca ndërmjet një pikë hyrje të dhënë ose një grup pikash hyrëse dhe një pike dalje të dhënë ose një grup pikash dalje të përmendura në paragrafin 1 (c).

(b) Pesha e kostos për secilën pikë hyrëse ose çdo grup të pikave të hyrjes dhe për secilën pikë dalje ose secili grup i pikave dalje duhet të llogaritet në përputhje me formulat përkatëse:

$$W_{c,En} = \frac{CAP_{En} \times AD_{En}}{\sum_{all\ En} CAP_{En} \times AD_{En}}$$

$$W_{c,Ex} = \frac{CAP_{Ex} \times AD_{Ex}}{\sum_{all\ Ex} CAP_{Ex} \times AD_{Ex}}$$

ku:

**W<sub>c, En</sub>** është pesha e kostos për një pikë hyrëse të dhënë ose një grup pikash hyrëse;

**W<sub>c, Ex</sub>** është pesha e kostos për një pikë dalje të dhënë ose një grup të pikave dalje;

**AD<sub>En</sub>** është mesatarja e ponderuar e distancës për një pikë hyrëse ose një grup të pikave hyrëse;

**AD<sub>Ex</sub>** është mesatarja e ponderuar e distancës për një pikë dalje ose një grup pikash dalje;

**CAP<sub>En</sub>** është kapaciteti i parashikuar i kontraktuar në një pikë hyrëse ose një grup pikash hyrëse;

**CAP<sub>Ex</sub>** është kapaciteti i parashikuar i kontraktuar në një pikë dalje ose një grup pikash dalje.

(c) pjesa e të ardhurave të shërbimeve të transmetimit që do të rikuperohen nga tarifat e transmetimit të kapacitetit në të gjitha pikat hyrëse dhe pjesa e të ardhurave të shërbimeve të transmetimit që do të mbulohen nga tarifat e transmetimit të kapacitetit në të gjitha pikat dalje do të identifikohen duke aplikuar ndarjen hyrëse-dalëse;

(d) pjesa e të ardhurave të shërbimeve të transmetimit që do të rikuperohen nga tarifat e transmetimit të bazuara në kapacitet në çdo pikë hyrëse ose në çdo grup pikash hyrëse dhe për secilën pikë dalje ose çdo grup pikash dalje do të llogaritet në përputhje me formulat përkatëse:

$$REn = W_{c, En} \times R\Sigma En$$

$$REx = W_{c, Ex} \times R\Sigma Ex$$

ku:

**W<sub>c, En</sub>** është pesha e kostos për një pikë të dhënë hyrëse ose një grup pikash hyrëse;

**W<sub>c, Ex</sub>** është pesha e kostos për një pikë të dhënë dalje ose një grup të pikave dalje;

**R<sub>En</sub>** është pjesë e të ardhurave të shërbimeve të transmetimit që do të rikuperohen nga tarifat e transmetimit të bazuara në kapacitete në një pikë hyrëse ose një grup të pikave hyrëse;

**R<sub>Ex</sub>** është pjesë e të ardhurave të shërbimeve të transmetimit që do të rikuperohen nga tarifat e transmetimit të bazuara në kapacitete në një pikë dalje ose një grup të pikave dalje;

**RΣEn** është pjesë e të ardhurave të shërbimeve të transmetimit që do të rikuperohen nga tarifat e transmetimit të bazuara në kapacitete në të gjitha pikat hyrëse;

**RΣEx** është pjesë e të ardhurave të shërbimeve të transmetimit që do të rikuperohen nga tarifat e transmetimit të bazuara në kapacitete në të gjitha pikat dalje.

(e) vlerat e marra sipas pikës (d) do të ndahen nga kapaciteti i parashikuar i kontraktuar në secilën pikë hyrëse ose në çdo grup pikash hyrëse dhe në secilën pikë dalje ose çdo grup të pikave dalje në përputhje me formulat si në vijim:

$$T_{En} = \frac{R_{En}}{CAP_{En}}$$

$$T_{Ex} = \frac{R_{Ex}}{CAP_{Ex}}$$

ku:

**T<sub>En</sub>** është çmimi i referencës në një pikë hyrëse ose çdo pike hyrëse brenda një grup pikash hyrëse;

**T<sub>Ex</sub>** është çmimi i referencës në një pikë dalje ose çdo pike dalje brenda një grup pikash dalje;

**CAP<sub>En</sub>** është kapaciteti i parashikuar i kontraktuar në një pikë hyrëse ose një grup të pikave hyrëse;

**CAP<sub>Ex</sub>** është kapaciteti i parashikuar i kontraktuar në një pikë dalje ose një grup të pikave dalje.

#### *Neni 9*

### **Rishikimi i tarifave për pikat hyrëse dhe dalje për impiantet e depozitimit dhe për pikat hyrëse për impiantet e GNL dhe infrastrukturat për mbylljen e izolimit**

1. Një zbritje prej të paktën 50% do të zbatohet për tarifat e transmetimit të bazuara në kapacitete në pikat hyrëse dhe dalje në impiantet e depozitimit, përveç rasteve kur një impiant depozitimi i cili është i lidhur me më shumë se një rrjet transmetimi ose shpërndarje për të konkuruar me një pikë interkonjeksioni.

2. Në pikat hyrëse nga impiantet e GNL-së dhe në pikat hyrëse dhe dalëse të infrastrukturës të zhvilluara me qëllim mbylljen e izolimit të Palëve Kontraktore në lidhje me sistemet e tyre të transmetimit të gazit, mund të zbatohet një zbritje për tarifat përkatëse të transmetimit të bazuar në kapacitete për rritjen e sigurisë së furnizimit.

### *Neni 10*

#### **Rregullat për sistemet hyrëse-dalëse në një Palë Kontraktore ku më shumë se një operator i sistemit të transmetimit është aktiv**

1. Në përputhje me Nenin 6(3), e njëjta metodologji e çmimit të referencës do të zbatohet bashkërisht nga të gjithë operatorët e sistemit të transmetimit brenda një sistemi hyrës-dalës brenda një Pale Kontraktore.

2. Si përjashtim të paragrafit 1 dhe sipas paragrafit 3, autoriteti rregullator kombëtar mund të vendosë:

(a) që metodologjia e njëjtë e çmimit të referencës zbatohet veçmas nga secili operator i sistemit të transmetimit brenda një sistemi hyrje-dalje;

(b) si një përjashtim i nenit 6 (3), kur planifikon shkrirjen e sistemeve hyrëse-dalëse në hapat e ndërmjetëm që lejojnë që metodologjitë e çmimeve të ndryshme të referencës të zbatohen veçmas nga secili operator i sistemit të transmetimit brenda sistemeve hyrëse-dalëse në fjalë. Një vendim i tillë do të përcaktojë afatin kohor për zbatimin e hapave të ndërmjetme. Autoriteti rregullator kombëtar ose operatorët e sistemit të transmetimit, siç vendoset nga autoriteti rregullator kombëtar, duhet të kryejnë një vlerësim të ndikimit dhe një analizë të përfitimit të kostos përpara zbatimit të hapave të tillë të ndërmjetme.

Si rezultat i aplikimit të metodologjive të ndryshme të çmimeve të referencës veçmas, të ardhurat e shërbimeve të transmetimit nga operatorët e sistemit të transmetimit të përfshira do të përshtaten në përputhje me rrethanat.

3. Me qëllim që të mundësohet aplikimi i duhur i metodologjisë së përbashkët të çmimit të referencës, do të krijohet një mekanizëm efektiv i kompensimit të operatorëve të sistemit ndër-transmetues.

Vendimi i përmendur në paragrafin 2 (a) ose respektivisht paragrafi 2 (b) mund të merret kur plotësohen kushtet e mëposhtme:

(a) krijohet një mekanizëm efektiv kompensimi i operatorit të sistemit ndër-transmetues me qëllim që:

(i) të parandalojë efektet e dëmshme në të ardhurat e shërbimeve të transmetimit të operatorëve të sistemit të transmetimit;

(ii) të shmange ndër-subvencionimin midis përdorimit të rrjetit intra-sistemor dhe ndër-sistemor;

(b) një aplikim i tillë i veçantë siguron që kostot të korrespondojnë me ato të një operatori të sistemit të transmetimit efikas.

4. Periudha maksimale e përcaktuar në vendimin e përmendur në paragrafin 2(a) ose respektivisht paragrafi 2(b) nuk duhet të jetë më vonë se pesë vjet nga data e përmendur në Nenin 38(2). Në kohë të mjaftueshme përpara datës së përcaktuar në atë vendim, autoriteti rregullator kombëtar mund të vendosë ta shtyjë këtë datë.

5. Në të njëjtën kohë në përputhje me Nenin 26, autoriteti rregullator kombëtar do të kryejë një konsultim përfundimtar mbi parimet e një mekanizmi efektiv të kompensimit të operatorit të sistemit ndër-transmetues të përmendur në paragrafin 3 dhe pasojat e tij në nivelet e tarifave. Mekanizmi i kompensimit të operatorit të sistemit ndër-transmetues do të zbatohet në përputhje me Nenin 41(6)(a) të Direktivës 2009/73/EC dhe publikohet së bashku me përgjigjet e marra nga konsultimi.

6. Çmimi rezervë i përmendur në Nenin 22(1) do të llogaritet ashtu siç është përcaktuar në nenin e sipërcituar. Aty ku do të zbatohet paragrafi 2, duhet të kryhen këto dy llogaritje:

(a) llogaritja e përcaktuar në nenin 22(1) do të kryhet nga secili operator i sistemit të transmetimit;

(b) mesatarja e ponderuar e vlerave rezultuese të referuara në pikën (a) do të llogaritet në përputhje me formulën e përcaktuar në nenin 22(1)(b), (*mutatis mutandis*).

7. Konsultimet përfundimtare të referuara në Nenin 26 do të kryhen nga të gjithë operatorët e sistemit të transmetimit së bashku ose nga autoriteti rregullator kombëtar. Aty ku zbatohet paragrafi 2, të tilla konsultime do të kryhen nga secili operator i sistemit të transmetimit veçmas ose nga autoriteti rregullator kombëtar, siç është vendosur nga autoriteti rregullator kombëtar.

8. Informacioni i referuar në Nenin 29 dhe 30 do të publikohet në nivel të grupuar për të gjithë operatorët e sistemit të transmetimit të përfshirë. Aty ku zbatohet paragrafi 2, do të kryhen këto dy veprime:

(a) informacioni i tillë do të publikohet individualisht për secilin operator të sistemit të transmetimit të përfshirë;

(b) informacioni mbi ndarjen hyrje-dalje të përmendur në Nenin 30(1)(b)(v)(2) për sistemin e hyrjes-daljes duhet të publikohet nga autoriteti rregullator kombëtar.

## *Neni 11*

**Rregullat për sistemet hyrëse-dalëse që mbulojnë më shumë se një palë Kontraktore ose që mbulojnë Palët Kontraktore dhe shtetet anëtare ku më tepër se një operator i sistemit të transmetimit është aktiv**

Metodologjia e njëjtë e çmimit të referencës mund të zbatohet bashkërisht ose veçmas ose metodologjitë e ndryshme të çmimit të referencës mund të aplikohen veç e veç, ku më shumë se një operator i sistemit të transmetimit është aktiv në një sistem hyrës-dalës që mbulon më shumë se një Palë Kontraktore ose Shtet Anëtar.

### **KREU III**

### **ÇMIMET E REZERVËS**

#### *Neni 12*

#### **Dispozita të Përgjithshme**

1. Për produktet vjetore të kapacitetit standard të garantuar, çmimet e referencës do të përdoren si çmime të rezervës. Për produktet jo-vjetore të kapacitetit standard të garantuar, çmimet e rezervës do të llogariten siç janë të përcaktuara në Kreun III. Për të dyja llojet e produkteve të kapacitetit të ndërprerë, çmimet vjetore dhe jo vjetore të rezervës do të llogariten ashtu siç janë të përcaktuara në Kreun III. Niveli i koeficientit dhe i faktorëve sezonalë të përcaktuara në përputhje me Nenin 13, dhe niveli i zbritjeve për produktet e kapacitetit standard për kapacitetin e ndërprerë, të përcaktuara në përputhje me Nenin 16, mund të jenë të ndryshme në pikat e interkonjeksionit.

2. Aty ku periudha e tarifës dhe viti i gazit nuk përkojnë, çmimet e ndara të rezervës mund të aplikohen respektivisht:

- (a) për periudhën kohore prej 1 tetorit deri në fund të periudhës tarifore mbizotëruese; dhe
- (b) për periudhën kohore nga fillimi i periudhës tarifore të ndjekur nga periudha tarifore mbizotëruese deri më 30 shtator.

3. Çmimet përkatëse të rezervës të publikuara sipas Nenit 29 do të jenë të detyrueshme për vitin e ardhshëm të gazit ose përtej vitit të ardhshëm të gazit në rast çmimi fiks të pagueshëm, duke filluar nga ankandi vjetor i kapacitetit vjetor, përveçse:

- (a) zbritjet për produktet mujore dhe ditore të kapacitetit për kapacitetin e ndërprerë rillogariten brenda periudhës tarifore nëse probabiliteti i ndërprerjes i përmendur në Nenin 16 ndryshon me më shumë se njëzet përqind;
- (b) çmimi i referencës rillogaritet brenda periudhës tarifore për shkak të rrethanave të jashtëzakonshme nën të cilat mos-rregullimi i niveleve të tarifave do të rrezikonte funksionimin e operatorit të sistemit të transmetimit.



*Neni 13*

**Niveli i koeficientit dhe faktorët sezonalë**

1. Niveli i koeficientit do të përfshijë pikat si më poshtë:

(a) për produktet tremujore të kapacitetit standard dhe për produktet mujore të kapacitetit standard, niveli i koeficientit përkatës nuk duhet të jetë më i vogël se 1 dhe jo më shumë se 1,5;

(b) për produktet ditore të kapacitetit standard dhe për produktet brenda ditës të kapacitetit standard, niveli i koeficientit përkatës nuk duhet të jetë më pak se 1 dhe jo më shumë se 3. Në raste të justifikuara, niveli i koeficientit përkatës mund të jetë më i vogël se 1, por më i lartë se 0, ose më i lartë se 3.

2. Aty ku janë aplikuar faktorët sezonalë, mesatarja aritmetike gjatë vitit të gazit të produktit të koeficientit të zbatueshëm për produktin përkatës të kapacitetit standard dhe faktorët përkatës sezonalë do të jenë brenda intervalit të njëjtë me atë të nivelit të koeficientit përkatës të përcaktuar në paragrafin 1.

3. Deri më 1 tetor 2025, niveli maksimal i koeficientëve për produktet ditore të kapacitetit standard dhe për produktet brenda ditës të kapacitetit standard nuk duhet të jetë më shumë se 1,5, nëse më 1 tetor 2023 Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë lëshon një rekomandim që maksimumi i nivelit të koeficientëve duhet të reduktohet në këtë nivel. Ky rekomandim duhet të marrë parasysh aspektet e mëposhtme në lidhje me përdorimin e koeficientëve dhe faktorëve sezonalë përpara dhe duke filluar nga 31 maji 2021:

(a) ndryshimet në sjelljen e rezervimit;

(b) ndikimi në të ardhurat e shërbimeve të transmetimit dhe rikuperimi i tij;

(c) dallimet midis nivelit të tarifave të transmetimit të zbatueshme për dy periudha tarifore të njëpasnjëshme;

(d) subvencionimi i ndërsjellë ndërmjet përdoruesve të rrjetit që kanë produkte të kontraktuara vjetore dhe jo vjetore të kapacitetit standard;

(e) ndikimi në fluksin ndërkufitar.

*Neni 14*

**Përlllogaritja e çmimeve të rezervës për produktet jo-vjetore të kapacitetit standart për kapacitetin e garantuar në mungesë të faktorëve sezonalë**

Çmimet e rezervës për produktet jo-vjetore të kapacitetit standart për kapacitetin e garantuar do të llogariten si më poshtë:

(a) për produktet tremujore të kapacitetit standart, për produktet mujore të kapacitetit standart dhe për produktet ditore të kapacitetit standart, në përputhje me formulën e mëposhtme:

$$P_{st} = (M \times T / 365) \times D$$

ku:

$P_{st}$  është çmimi i rezervës për produktin përkatës të kapacitetit standart;

$M$  është niveli i koeficientit që korrespondon me produktin përkatës të kapacitetit standart;

$T$  është çmimi i referencës;

$D$  është kohëzgjatja e produktit përkatës të kapacitetit standart shprehur në ditët e gazit.

Për vitet e brishta, formula duhet të rregullohet në mënyrë që shifra 365 të zëvendësohet me shifrën 366.

(b) për produktet brenda ditës të kapacitetit standart, në përputhje me formulën e mëposhtme:

$$P_{st} = (M \times T / 8760) \times H$$

ku:

$P_{st}$  është çmimi i rezervës për produktin brenda ditës të kapacitetit standart;

$M$  është niveli i koeficientit përkatës;

$T$  është çmimi i referencës;

$H$  është kohëzgjatja e produktit brenda ditës të kapacitetit standart e shprehur në orë.

Për vitet e brishta, formula duhet të rregullohet në mënyrë që shifra 8760 të zëvendësohet me shifrën 8784.

### *Neni 15*

#### **Përlllogaritja e çmimeve të rezervës të produkteve standarte jo-vjetore të kapacitetit për Kapacitetin e garantuar me faktorët sezonalë**

1. Aty ku zbatohen faktorët sezonal, çmimet e rezervës për produktet jo-vjetore të kapacitetit standart për kapacitetin e garantuar do të llogariten në përputhje me formulat përkatëse të përcaktuara në Nenin 14, të cilat pastaj duhet të shumëzohen me faktorin përkatës sezonal të llogaritur siç përcaktohet në paragrafët 2 deri 6.

2. Metodologjia e përcaktuar në paragrafin 3 do të bazohet në flukset e parashikuara, përveç nëse sasia e fluksit të gazit së paku për një muaj është e barabartë me 0. Në këtë rast, metodologjia bazohet në kapacitetin e parashikuar të kontraktuar.

3. Për produktet mujore të kapacitetit standart për kapacitetin e garantuar, faktorët sezonalë do të llogariten si në hapat vijues:

(a) për çdo muaj brenda një viti të dhënë të gazit përdorimi i sistemit të transmetimit do të llogaritet në bazë të flukseve të parashikuara ose kapacitetit të parashikuar të kontraktuar duke përdorur:

- (i) të dhënat për pikën individuale të interkonjeksionit, ku llogariten faktorët sezonalë për secilën pikë të interkonjeksionit;
- (ii) të dhënat mesatare për flukset e parashikuara ose kapacitetin e parashikuar të kontraktuar, ku faktorët sezonalë do të llogariten për disa ose të gjitha pikat e interkonjeksionit.

(b) vlerat rezultuese të referuara në pikën (a) do të përmbliidhen;

(c) norma e përdorimit do të llogaritet duke ndarë secilën prej vlerave rezultuese të referuara në pikën (a) nga vlera rezultuese e referuar në pikën (b);

(d) secila nga vlerat rezultuese të referuara në pikën (c) do të shumëzohet me 12. Nëse vlerat rezultuese janë të barabarta me 0, këto vlera do të përshtaten me cilëndo vlerë vijuese që është më e ulët: 0,1 ose më e ulëta e vlerave rezultuese përveç 0;

(e) niveli fillestar i faktorëve përkatës sezonal do të llogaritet duke ngritur secilën prej vlerave rezultuese të referuara në pikën (d) në të njëjtën fuqi që është jo më pak se 0 dhe jo më shumë se 2;

(f) do të llogaritet mesatarja aritmetike e produkteve të vlerave rezultuese të referuara në pikën (e) dhe koeficienti për produktet mujore të kapacitetit standart;

(g) vlera rezultuese e referuar në pikën (f) do të krahasohet me gamën e referuar në nenin 13 (1), si vijon:

- (i) nëse kjo vlerë bie në këtë gamë, atëherë niveli i faktorëve sezonal do të jetë i barabartë me vlerat përkatëse rezultuese të referuara në pikën (e);
- (ii) nëse kjo vlerë bie jashtë kësaj game atëherë do të zbatohet pika (h).

(h) niveli i faktorëve sezonalë llogaritet si produkt i vlerave rezultuese përkatëse të referuara në pikën (e) dhe faktori i korigjimit i llogaritur si më poshtë:

- (i) aty ku vlera rezultuese e referuar në pikën (f) është më shumë se 1,5, faktori korrektues llogaritet si 1,5 i ndarë nga kjo vlerë;
- (ii) aty ku vlera rezultuese e referuar në pikën (f) është më e vogël se 1, faktori korrektues llogaritet si 1 i ndarë nga kjo vlerë.

4. Për produktet ditore të kapacitetit standart për kapacitetin e garantuar dhe produktet brenda ditës të kapacitetit standart për kapacitetin e garantuar, faktorët sezonalë do të llogariten duke zbatuar hapat e përcaktuara në paragrafin 3 (f) deri në (h), përshtatshëmrisht *mutatis mutandis*.

5. Për produktet tremujore të kapacitetit standart për kapacitetin e garantuar, faktorët sezonalë do të llogariten me hapat vijuese:

(a) niveli fillestar i faktorëve përkatës sezonal llogaritet si në vijim:

- (i) e barabartë me mesataren aritmetike të faktorëve përkatës sezonal të zbatueshëm për tre muajt përkatës;

(ii) jo më pak se niveli më i ulët dhe jo më i lartë se faktorët sezonal përkatës të zbatueshëm për tre muajt përkatës.

(b) do të ndërmeren hapat e parashikuara në paragrafin 3 (f) deri (h), duke përdorur vlerat rezultuese të referuara në pikën (a), përshtatshmërisht mutatis mutandis.

6. Për të gjitha produktet jo vjetore të kapacitetit standart për kapacitetin e garantuar, vlerat që rezultojnë nga llogaritja e përmendur në paragrafët 3 deri 5 mund të rumbullakosen lart ose poshtë.

### Neni 16

#### **Përlllogaritja e çmimeve të rezervës për produktet e kapacitetit standard për kapacitetin e ndërprerë**

1. Çmimet e rezervës për produktet e kapacitetit standard për kapacitetin e ndërprerë do të llogariten duke shumëzuar çmimet e rezervës të produkteve përkatëse të kapacitetit standard për kapacitetin e garantuar të llogaritur siç përcaktohet në Nenet 14 ose 15, sipas rastit, nga diferenca midis 100% dhe niveli i zbritjes ex-ante llogaritur siç përcaktohet në paragrafët 2 dhe 3.

2. Një zbritje ex-ante llogaritet në përputhje me formulën e mëposhtme:

$$D_{\text{ex-ante}} = \text{Pro} \times A \times 100\%$$

ku:

**D<sub>ex-ante</sub>** është niveli i një zbritje *ex-ante*;

**Pro faktori** është probabiliteti i ndërprerjes i cili është vendosur ose miratuar në përputhje me Nenin 41(6)(a) të Direktivës 2009/73/EC në përputhje me Nenin 28 dhe që i referohet llojit të produktit të kapacitetit standart për kapacitetin e ndërprerë;

**A** është faktori rregullues i cili është vendosur ose miratuar në përputhje me Nenin 41(6)(a) të Direktivës 2009/73/EC në pajtim me Nenin 28, që zbatohet për të pasqyruar vlerën ekonomike të vlerësuar nga lloji i produktit të kapacitetit standart për kapacitetin e ndërprerë, të llogaritur për secilin, disa ose të gjitha pikat e interkonjeksionit, të cilat nuk duhet të jenë më pak se 1.

3. Pro faktori i përmendur në paragrafin 2 do të llogaritet për secilën, disa ose të gjitha pikat e interkonjeksionit për llojin e produktit të kapacitetit standart për kapacitetin e ndërprerjes të ofruar në përputhje me formulën e mëposhtme në bazë të informacionit të parashikuar në lidhje me përbërësit e kësaj formule:

$$\text{Pro} = \frac{N \times D_{\text{int}}}{D} \times \frac{\text{CAP}_{\text{av. int}}}{\text{CAP}}$$

ku:

**N** është pritshmëria e numrit të ndërprerjeve mbi D;

**Dint** është kohëzgjatja mesatare e ndërprerjeve të pritshme të shprehura në orë;

**D** është kohëzgjatja e përgjithshme e llojit përkatës të produktit të kapacitetit standard për kapacitetin e ndërprerë e shprehur në orë;

**CAP av.int** është shuma mesatare e pritshme e kapacitetit të ndërprerë për çdo ndërprerje kur një sasi e tillë lidhet me llojin përkatës të produktit të kapacitetit standard për kapacitetin e ndërprerë;

**CAP** është sasia totale e kapacitetit të ndërprerë për llojin përkatës të produktit të kapacitetit standard për kapacitetin e ndërprerë.

4. Si alternativë për zbatimin e zbritjeve ex-ante në përputhje me paragrafin 1, autoriteti rregullator kombëtar mund të vendosë të aplikojë një zbritje ex-post, ku përdoruesit e rrjetit kompensohen pas ndërprerjeve aktuale të shkaktuara. Kjo zbritje ex-post mund të përdoret vetëm në pikat e interkonjeksionit, ku nuk ka pasur ndërprerje të kapacitetit për shkak të mbingarkesës fizike në vitin e mëparshëm të gazit.

Kompensimi ex-post i paguar për çdo ditë në të cilën ndodh një ndërprerje do të jetë e barabartë me trefishin e çmimit rezervë të produkteve ditore të kapacitetit standard për kapacitetin e garantuar.

## **KREU IV HARMONIZIMI I TË ARDHURAVE**

### *Neni 17*

#### **Dispozita të Përgjithshme**

1. Parimet e mëposhtme do të zbatohen në vendin dhe në masën që operatori i sistemit të transmetimit funksionon nën një regjim me përjashtim të çmimit tavan:

(a) nën-rikuperimi ose mbi-rikuperimi i të ardhurave nga shërbimet e transmetimit duhet të minimizohet duke marrë parasysh investimet e nevojshme;

(b) niveli i tarifave të transmetimit do të sigurojë që të ardhurat e shërbimeve të transmetimit të rikuperohen nga operatori i sistemit të transmetimit në kohën e duhur;

(c) dallimet e konsiderueshme midis niveleve të tarifave të transmetimit të zbatueshme për dy periudha tarifore të njëpasnjëshme duhet të shmangen deri në masën e mundshme.

2. Ku dhe për aq sa operatori i sistemit të transmetimit funksionon nën regjimin e çmimit tavan ose zbaton një metodë fikse të çmimeve të pagueshme të përcaktuara në Nenin 24 (b), nuk do të ndodhë harmonizimi i të ardhurave dhe të gjitha rreziqet që lidhen me nën- ose mbi-rikuperimin

do të mbulohen ekskluzivisht nga primi i riskut. Në këtë rast, Nenet 18, 19 (1) deri (4) dhe 20 nuk do të zbatohen.

3. Duke iu nënshtruar kërkesave të konsultimeve periodike sipas Nenit 26 dhe sipas miratimit në përputhje me Nenin 41(6)(a) të Direktivës 2009/73/EC, të ardhurat nga shërbimet që nuk lidhen me transmetimin mund të harmonizohen siç përcaktohet në Kreun IV , mutatis mutandis.

### *Neni 18*

#### **Nën- dhe Mbi-Rikuperimi**

Nën- ose mbi-rikuperimi i të ardhurave të shërbimeve të transmetimit do të jetë i barabartë me:

$$R_A - R$$

ku:

$R_A$  është e ardhura aktuale në lidhje me ofrimin e shërbimeve të transmetimit;

$R$  është e ardhura e shërbimeve të transmetimit. Vlerat e  $R_A$  dhe  $R$  do t'i atribuohen të njëjtës periudhë tarifore dhe, ku një mekanizëm efektiv i kompensimit të operatorit të sistemit ndër-transmetues i përcaktuar në nenin 10 (3) është vendosur, do të marrë në konsideratë një mekanizëm të tillë.

Ku ndryshimi i llogaritur në përputhje me paragrafin 1 është pozitiv, ai duhet të tregojë një mbi-rikuperim të të ardhurave të shërbimeve të transmetimit. Ku ndryshimi i tillë është negativ, do të tregojë një nën-rikuperim të të ardhurave të shërbimeve të transmetimit.

### *Neni 19*

#### **Llogaria Rregullatore**

1. Llogaria rregullatore do të tregojë informacionin e përmendur në Nenin 18(1) për një periudhë tarifore të caktuar dhe mund të përfshijë informacione të tjera, siç është dallimi mes komponentëve të parashikuar dhe atyre aktual të kostos.

2. Të ardhurat e shërbimeve të transmetimit të nën- ose mbi-rikuperuara të operatorit të sistemit të transmetimit i atribuohen llogarisë rregullatore, përveç nëse rregulla të tjera janë miratuar në përputhje me Nenin 41(6)(a) të Direktivës 2009/73/EC.

3. Ku zbatohen mekanizmat nxitës për shitjet e kapaciteteve, në varësi të një vendimi në përputhje me Nenin 41(6)(a) të Direktivës 2009/73/EC, vetëm një pjesë e nën- ose mbi-rikuperimit të operatorit të sistemit të transmetimit duhet t'i atribuohet llogarisë rregullatore. Në një rast të tillë, pjesa e mbetur e saj do të mbahet ose paguhet, sipas rastit, nga operatori i sistemit të transmetimit.

4. Secili operator i sistemit të transmetimit do të përdorë një llogari rregullatore.

5. Në varësi të një vendimi në përputhje me Nenin 41(6)(a) të Direktivës 2009/73/EC, primi i fituar i ankandit, nëse ka, mund t'i atribuohet një llogarie të veçantë të ndarë nga llogaria rregullatore e përmendur në paragrafin 4. Autoriteti rregullator kombëtar mund të vendosë ta përdorë këtë prim ankandi për të zvogëluar mbingarkesën fizike ose, ku operatori i sistemit të transmetimit funksionon vetëm nën regjimin e kufizuar të çmimit tavan, për të ulur tarifat e transmetimit për periudhën /at e ardhshme tarifore siç përcaktohet në Nenin 20.

#### *Neni 20*

### **Harmonizimi i Llogarisë Rregullatore**

1. Harmonizimi i plotë ose i pjesshëm i llogarisë rregullatore do të kryhet në përputhje me metodologjinë e aplikuar të çmimit të referencës dhe përveç kësaj, duke përdorur ngarkesën e përmendur në Nenin 4(3)(b), nëse zbatohet.

2. Harmonizimi i llogarisë rregullatore do të kryhet në përputhje me rregullat e miratuara në përputhje me nenin 41 (6) (a) të Direktivës 2009/73 / KE për një periudhë harmonizimi të caktuar, që do të thotë periudha kohore gjatë së cilës llogaria rregullatore referuar në nenin 19 do të harmonizohet.

3. Llogaria rregullatore do të harmonizohet me qëllim rimbursimitin e operatorit të sistemit të transmetimit nën-rimëkëmbjen dhe kthimin e mbi-rikuperimit tek përdoruesit e rrjetit.

### **KREU V**

### **ÇMIMI I KAPACITETIT TË LIDHUR DHE KAPACITETIT NË PIKËN VIRTUALE TË INTERKONJEKSIONIT**

#### *Neni 21*

### **Çmimi i Kapacitetit të Lidhur**

1. Çmimi i rezervës për një produkt të kapacitetit të lidhur do të jetë i barabartë me shumën e çmimeve të rezervës për kapacitetet që kontribuojnë në atë produkt. Çmimet e rezervës për kapacitetet përkatëse hyrëse dhe dalëse do të vihen në dispozicion kur produkti i kapacitetit të lidhur ofrohet dhe shpërndahet nëpërmjet një platforme të përbashkët të rezervës të referuar në Nenin 37 të Rregullores (BE) 2017/459.

2. Të ardhurat që rrjedhin nga shitjet e produkteve me kapacitet të lidhur me çmimin e rezervës për një produkt të tillë i atribuohen operatorëve përkatës të sistemit të transmetimit si më poshtë:

- (a) pas çdo transaksioni për një produkt të kapacitetit të lidhur;
- (b) në proporcion me çmimet e rezervës për kapacitetet që kontribuojnë në këtë produkt.

3. Primi i ankandit që rrjedh nga shitjet e produkteve të kapacitetit të lidhur duhet të atribuohet në përputhje me marrëveshjen ndërmjet operatorëve përkatës të sistemit të transmetimit i cili është objekt i miratimit nga autoriteti ose autoritetet rregullatore kombëtare që duhet të jepen jo më vonë se tre muaj përpara fillimit të ankandeve vjetore të kapacitetit vjetor. Në mungesë të miratimit të tillë nga të gjitha autoritetet rregullatore kombëtare të përfshira, primi i ankandit i atribuohet operatorëve përkatës të sistemit të transmetimit në mënyrë të barabartë.

4. Ku pika e interkonjeksionit në fjalë lidhet me sistemet fqinje hyrëse-dalëse të dy Palëve Kontraktore, autoritetet rregullatore kombëtare përkatëse do të dorëzojnë marrëveshjen e përmendur në paragrafin 3 në Bordin Rregullator të Komunitetit të Energjisë për informacion. *Neni 22*

### **Çmimi i Kapacitetit në pikën virtuale të interkonjeksionit**

1. Çmimi i rezervës për një produkt me kapacitet të ndarë të ofruar në pikën virtuale të interkonjeksionit do të llogaritet në përputhje me njërin nga metodat e mëposhtme:

(a) llogaritur mbi bazën e çmimit të referencës, ku metodologjia e çmimit të referencës së aplikuar lejon marrjen parasysh të pikës së lëvrimit të interkonjeksionit;

(b) e barabartë me mesataren e ponderuar të çmimeve të rezervës, ku mesatarja e tillë llogaritet në bazë të çmimeve të referencës për secilën pikë interkonjektive që kontribuon në pikën e tillë virtuale të interkonjeksionit, ku metodologjia e çmimit të referencës së aplikuar nuk lejon marrjen parasysh të ndërlidhjes virtuale të pikës së lëvrimit, në përputhje me formulën e mëposhtme:

$$P_{st, VIP} = \frac{\sum_i^n (P_{st, i} \times CAP_i)}{\sum_i^n CAP_i}$$

ku:

**P<sub>st, VIP</sub>** është çmimi i rezerves për një produkt të dhënë të ndarë të kapacitetit standart në pikën virtuale të interkonjeksionit;

**i** është një pikë interkonjeksioni që kontribuon në pikën virtuale të interkonjeksionit;

**n** është numri i pikave të interkonjeksionit që kontribuojnë në pikën virtuale të interkonjeksionit;

**P<sub>st, i</sub>** është çmimi rezervës për një produkt të dhënë të kapacitetit standart të ndarë në pikën e interkonjeksionit i;

**CAP<sub>i</sub>** është kapaciteti teknik ose kapaciteti i parashikuar i kontraktuar, si i rëndësishëm, në pikën e interkonjeksionit i.

2. Çmimi i rezervës për një produkt të kapacitetit standard të lidhur të ofruar në një pikë virtuale të interkonjeksionit do të llogaritet siç është përcaktuar në Nenin 21 (1).



**KREU VI**  
**ÇMIMI “EKUILIBËR” DHE ÇMIMI I PAGUESHËM**

*Neni 23*

**Llogaritja e çmimit “EKUILIBËR” në pikat e interkonjeksionit**

Çmimi i “ekuilibrit” (*clearing price*) për një produkt të kapacitetit të dhënë në një pikë interkonjeksioni do të llogaritet në përputhje me formulën e mëposhtme:

$$P_{cl} = PR, au + AP$$

ku:

**P<sub>cl</sub>** është çmimi ekuilibër;

**PR, au** është çmimi i rezervës i aplikueshëm për një produkt të kapacitetit standard që publikohet në kohën kur ky produkt është vënë në ankand;

**AP** është primi i ankandit, nëse ka.

*Neni 24*

**Llogaritja e çmimit të pagueshëm në pikat e interkonjeksionit**

Çmimi i pagueshëm për një produkt të kapacitetit të dhënë në një pikë interkonjeksioni duhet të llogaritet në përputhje me njërin nga format e mëposhtme:

(a) kur përdoret qasja e çmimeve të pagueshme:

$$P_{flo} = PR, flo + AP$$

ku:

**P<sub>flo</sub>** është çmimi variabël i pagueshëm;

**PR, flo** është çmimi i rezervës për një produkt me kapacitet standart i aplikuar në kohën kur ky produkt mund të përdoret;

**AP** është primi i ankandit, nëse ka.

(b) kur zbatohet qasja e çmimeve fikse të pagueshme:

$$P_{fix} = (PR, y \times IND) + RP + AP$$

ku:

**Pfix** është çmimi fiks i pagueshëm;

**PR<sub>y</sub>** është çmimi i aplikueshëm i rezervës për një produkt të kapacitetit vjetor i cili është publikuar në kohën kur ky produkt hidhet në ankand;

**IND** është raporti midis indeksit të zgjedhur në kohën e përdorimit dhe të njëjtit indeks në kohën kur produkti hidhet në ankand;

**RP** është primi i riskut që pasqyron përfitimet e sigurisë në lidhje me nivelin e tarifës së transmetimit, ku primi i tillë nuk duhet të jetë më i vogël se 0;

**AP** është primi i ankandit, nëse ka.

### *Neni 25*

#### **Kushtet për ofrimin e qasjeve të çmimeve të pagueshme**

1. Ku dhe në masën që operatori i sistemit të transmetimit funksionon nën një regjim të kufizuar ku nuk aplikohen çmimet tavan, kushtet për ofrimin e qasjeve të çmimeve të pagueshme janë si më poshtë:

(a) për rastet kur ofrohet vetëm kapaciteti ekzistues:

(i) do të ofrohet qasja e çmimeve variabël të pagueshme;

(ii) qasja e çmimeve fikse të pagueshme nuk lejohet.

(b) për kapacitetin në rritje dhe kapacitetin ekzistues të ofruar në ankandin e njëjtë ose mekanizmin alternativ të alokimit:

(i) mund të ofrohet qasja e çmimit variabël të pagueshëm;

(ii) qasja e çmimeve fikse të pagueshme mund të ofrohet kur plotësohet një nga kushtet e mëposhtme:

(1) përdoret një mekanizëm alternativ alokimi i përcaktuar në nenin 30 të Rregullores (BE) 2017/459;

(2) përfshihet një projekt në listën e Projekteve të Interesit të Komunitetit të Energjisë ose projekteve të interesave të perbashkët siç përcaktohet në Nenin 3 të Rregullores (EU) Nr. 347/2013, të miratuar dhe përshtatur me Vendimin e Këshillit Ministror 2015/09/MC-EnC.

2. Ku dhe për aq sa operatori i sistemit të transmetimit funksionon nën regjimin e kufizuar të çmimeve tavan, mund të ofrohet qasja e çmimeve variabël të pagueshme ose qasja e çmimit fiks i pagueshëm ose të dyja.

## **KREU VII**

### **KËRKESAT PËR KONSULTIME**

#### *Neni 26*

#### **Konsultimet periodike**

1. Një ose më shumë konsultime do të kryhen nga autoriteti rregullator kombëtar ose operatori i sistemit të transmetimit, siç është vendosur nga autoriteti rregullator kombëtar. Për atë që është e mundur dhe me qëllim që të bëhet më efektiv procesi i konsultimit, dokumenti i konsultimit duhet të publikohet në gjuhën angleze. Konsultimi përfundimtar para vendimit të përmendur në Nenin 27 (4) duhet të përputhet me kërkesat e përcaktuara në këtë nen dhe Nenin 27, dhe duhet të përfshijë informacionin e mëposhtëm:

- (a) përshkrimin e metodologjisë së propozuar të çmimeve referuese si dhe pikat e mëposhtme:
  - (i) informacionin tregues të përcaktuar në Nenin 30(1)(a), duke përfshirë:
    - (1) justifikimin e parametrave të përdorur që lidhen me karakteristikat teknike të sistemit;
    - (2) informacionin për vlerat përkatëse të këtyre parametrave dhe supozimet e aplikuar.
  - (ii) vlerën e përshtatjeve të propozuara për tarifën e transmetimit të bazuar në kapacitete sipas Nenit 9;
  - (iii) çmimet referuese indikative që i nënshtrohen konsultimit;
  - (iv) rezultatet, përbërësit dhe detajet e këtyre komponentëve për vlerësimet e alokimit të kostove të përcaktuara në Nenin 5;
  - (v) vlerësimin e metodologjisë së propozuar të çmimit të referencës në përputhje me Nenin 7;
    - (vi) ku metodologjia e propozuar e çmimit të referencës është e ndryshme nga metodologjia e çmimit të referencës së distancës së ponderuar të kapacitetit të detajuar në Nenin 8, krahasimi i tij kundrejt këtij të fundit shoqërohet me informacionin e paraqitur në pikën (iii);
- (b) informacioni tregues i përcaktuar në Nenin 30(1)(b)(i),(iv),(v);
- (c) informacioni i mëposhtëm mbi tarifën e transmetimit dhe jo të transmetimit:
  - (i) ku propozohen tarifën e transmetimit të bazuar në produkt nga Neni 4(3):
    - (1) mënyrën në të cilën ato janë përcaktuar;
    - (2) pjesa e të ardhurave të lejuara apo të synuara që parashikohen të mbulohen nga këto tarifa;
    - (3) tarifën e transmetimit të bazuar në produkt;
  - (ii) ku propozohen shërbimet që nuk kanë lidhje me transmetimin të ofruara për përdoruesit e rrjetit
    - (1) metodologjinë e tarifave të shërbimit jo-transmetues;
    - (2) pjesa e të ardhurave të lejuara apo të synuara që parashikohen të mbulohen nga këto tarifa;
    - (3) mënyrën në të cilën barazohen të ardhurat e shërbimeve që nuk lidhen me transmetimin sic parashikohet sipas Nenit 17(3);
    - (4) tarifën indikative të që nuk lidhen me transmetimit për shërbimet që nuk lidhen me transmetimin për përdoruesit e rrjetit;
- (d) informacionin indikativ të përcaktuar në Nenin 30 (2);
- (e) ku qasja e çmimeve fikse të pagueshme të përmendura në Nenin 24 (b) konsiderohet të ofrohet sipas regjimit të kufizuar të çmimeve tavan për kapacitetin ekzistues:
  - (i) indeksin e propozuar;
  - (ii) llogaritjen e propozuar dhe mënyrën se si përdoren të ardhurat që rrjedhin nga primi i riskut;
  - (iii) në të cilën pika (t) e interkonjeksionit dhe për të cilat periudha/t tarife është propozuar një qasje e tillë;

(iv) procesin e ofrimit të kapacitetit në një pikë interkonjeksioni, ku propozohen si qasje të çmimeve fikse të pagueshme ashtu edhe ato variabël të përmendura në Nenin 24.

2. Konsultimi përfundimtar para vendimit të përmendur në Nenin 27 (4) do të jetë i hapur për të paktën dy muaj. Dokumentet e konsultimit për cilin do nga konsultimet e përmendura në paragrafin 1 mund të kërkojnë që përgjigjet e dërguara nga rezultatet e konsultimit të përfshijnë një version jo-konfidencial të përshtatshëm për publikim.

3. Brenda një muaji pas përfundimit të konsultimit, operatori i sistemit të transmetimit ose autoriteti rregullator kombëtar, në varësi të subjektit që publikon dokumentin e konsultimit të përmendur në paragrafin 1, do të publikojë përgjigjet e konsultimit të marra dhe përmbledhjen e tyre. Për aq sa është e mundur dhe me qëllim që të bëhet më efektiv procesi i konsultimit, përmbledhja do të sigurohet në gjuhën angleze.

4. Konsultimet periodike pasuese do të bëhen në përputhje me Nenin 27(5).

5. Për dokumentin e konsultimit të përmendur në paragrafin 1, mund të përdoret modeli i hartuar nga Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve Evropianë.

#### *Neni 27*

### **Vendimmarrjet periodike të autoritetit rregullator kombëtar**

1. Me nisjen e konsultimit përfundimtar në përputhje me Nenin 26 përpara vendimit të përmendur në Nenin 27 (4), autoriteti rregullator kombëtar ose operatori i sistemit të transmetimit, siç është vendosur nga autoriteti rregullator kombëtar, do të përcjellë dokumentet e konsultimit në Bordin Rregullator të Komunitetit të Energjisë.

2. Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë do të analizojë aspektet e mëposhtme të dokumentit të konsultimit:

(a) nëse të gjitha informatat e përmendura në Nenin 26 (1) janë publikuar;

(b) nëse elementet e konsultuara në përputhje me Nenin 26 janë në përputhje me kërkesat e mëposhtme:

(1) nëse metodologjia e propozuar e çmimit të referencës është në përputhje me kërkesat e përcaktuara në Nenin 7;

(2) nëse janë plotësuar kriteret për vendosjen e tarifave të transmetimit të bazuar në produkt, siç përcaktohet në Nenin 4(3);

(3) nëse janë plotësuar kriteret për caktimin e tarifave që nuk lidhen me transmetimin siç përcaktohet në Nenin 4(4).

3. Brenda dy muajve pas përfundimit të konsultimit të referuar në paragrafin 1, **Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë** do të publikojë dhe do t'i dërgojë autoritetit rregullator kombëtar ose operatorit të sistemit të transmetimit, në varësi të cilit subjekt ka publikuar dokumentin e

konsultimit dhe **Sekretariatit e Komunitetit të Energjisë** përfundimi i analizës së tij në përputhje me paragrafin 2 në gjuhën angleze.

**Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë** do të ruajë konfidencialitetin e çdo informacioni komercialisht të ndjeshëm.

4. Brenda pesë muajve pas përfundimit të konsultimit përfundimtar, autoriteti rregullator kombëtar, duke vepruar në përputhje me Nenin 41(6)(a) të Direktivës 2009/73/EC, merr dhe publikon një vendim të motivuar për të gjitha elementët e përcaktuara në Nenin 26(1). Pas publikimit, autoriteti rregullator kombëtar do të dërgojë ne **Bordin Rregullator të Komunitetit të Energjisë dhe Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë** vendimin e tij.

5. Procedura që konsiston në konsultimet përfundimtare mbi metodologjinë e çmimit të referencës në përputhje me Nenin 26, vendimi nga autoriteti rregullator kombëtar në përputhje me paragrafin 4, llogaritja e tarifave në bazë të këtij vendimi dhe publikimi i tarifave në përputhje me Kreun VIII mund të iniciohet që nga hyrja në fuqi e këtij Kodi dhe do të përfundojë jo më vonë se data 31 maj 2021. Kërkesat e përcaktuara në Kreun II, III dhe IV do të merren parasysh në këtë procedurë. Tarifat e aplikueshme për periudhën tarifore deri më 31 maj 2021 do të zbatohen deri në fund të saj. Kjo procedurë duhet të përsëritet të paktën çdo pesë vjet duke filluar nga data 31 maj 2021.

#### *Neni 28*

### **Konsultimet rreth zbritjeve, koeficientëve dhe faktorëve sezonalë**

1. Në të njëjtën kohë me konsultimin përfundimtar të kryer në përputhje me Nenin 26 (1), autoriteti rregullator kombëtar do të kryejë një konsultim me autoritetet rregullatore kombëtare të të gjitha Shteteve Anëtare të lidhura drejtpërsëdrejti dhe Palëve Kontraktore dhe akionerët përkatës për sa vijon:

(a) niveli i koeficientëve;

(b) nëse është i aplikueshëm, niveli i faktorëve sezonalë dhe llogaritjet e përcaktuara në Nenin 15;

(c) nivelet e zbritjeve të përcaktuara në Nenin 9(2) dhe 16. Pas përfundimit të konsultimit do të merret një vendim i motivuar në përputhje me Nenin 41(6)(a) të Direktivës 2009/73/EC mbi aspektet e përmendura në pikat (a) deri (c) të këtij paragrafi. Secili autoritet rregullator kombëtar do të marrë në konsideratë pozicionet e autoriteteve rregullatore kombëtare të shteteve anëtare të lidhura drejtpërsëdrejti dhe Palëve Kontraktore.

2. Konsultimet pasuese do të kryhen çdo periudhë tarifore nga data e vendimit të përmendur në paragrafin 1. Pas çdo konsultimi dhe siç përcaktohet në Nenin 32 (a), autoriteti rregullator kombëtar merr dhe publikon një vendim të motivuar mbi aspektet e referuara në paragrafin 1 (a), (b) dhe (c).

3. Kur miratohet vendimi i përmendur në paragrafët 1 dhe 2 , autoriteti rregullator kombëtar merr parasysh përgjigjet në konsultim dhe aspektet e mëposhtme:

(a) për koeficientët :

(i) balanca ndërmjet lehtësimit të tregtisë së gazit afatshkurtër dhe ofrimit të sinjaleve afatgjata për investime efikase në sistemin e transmetimit;

- (ii) ndikimin në të ardhurat e shërbimeve të transmetimit dhe rikuperimin e tij;
  - (iii) nevoja për të shmangur ndër-subvencionimin ndërmjet përdoruesve të rrjetit dhe për të rritur reflektimin e kostove të çmimeve të rezervës ;
  - (iv) situata të kongestionit fizik dhe kontraktual;
  - (v) ndikimi në fluksin ndërkufitar;
- (b) për faktorët sezonalë:
- (i) ndikimin në lehtësimin e shfrytëzimit ekonomik dhe efikas të infrastrukturës;
  - (ii) nevojën për të përmirësuar reflektimin e kostove të çmimeve të rezervës.

## **KREU VIII**

### **KËRKESAT PËR PUBLIKIME**

#### *Neni 29*

#### **Informacioni për t`u publikuar përpara ankandit vjetor të kapacitetit vjetor**

Për pikat e interkonjeksionit dhe, ku autoriteti rregullator kombëtar merr vendim për të aplikuar Rregulloren (EU) 2017/459, pikat përveç pikës së interkonjeksionit, informacionet e mëposhtme duhet të publikohen përpara ankandit vjetor të kapacitetit vjetor në përputhje me kërkesat e përcaktuara në Nenet 31 dhe 32 nga autoriteti rregullator kombëtar ose operatori (et) i sistemit të transmetimit, siç është vendosur nga autoriteti rregullator kombëtar:

- (a) për produktet e kapacitetit standard për kapacitetin e garantuar:
  - (i) çmimet e rezervës të aplikueshme deri në fund të vitit të gazit që fillon pas ankandit vjetor të kapacitetit vjetor;
  - (ii) koeficientët dhe faktorët sezonalë që aplikohen në çmimet e rezervës për produktet jo vjetore të kapacitetit standart;
  - (iii) arsyetimin e autoritetit rregullator kombëtar për nivelin e koeficientëve;
  - (iv) ku faktoret sezonal janë zbatuar, do të bëhet arsyetimi për aplikimin e tyre.
- (b) për produktet e kapacitetit standart për kapacitetin e ndërprerë:
  - (i) çmimet e rezervës të aplikueshme deri në fund të vitit të gazit që fillon pas ankandit vjetor të kapacitetit vjetor;
  - (ii) një vlerësim të probabilitetit të ndërprerjes duke përfshirë:

- (1) listën e të gjitha llojeve të produkteve të kapacitetit standard për kapacitetet e ndërprera të ofruara duke përfshirë probabilitetin përkatës të ndërprerjes dhe nivelin e zbritjes së aplikuar;
- (2) shpjegimin se si probabiliteti i ndërprerjes është llogaritur për secilin lloj produkti të referuar në pikën (1);
- (3) të dhënat historike ose të parashikuara, ose të dyja, të përdorura për vlerësimin e probabilitetit të ndërprerjes të përmendur në pikën (2)

### *Neni 30*

#### **Informacioni për t'u publikuar përpara periudhës tarifore**

1. Informacioni i mëposhtëm do të publikohet përpara periudhës tarifore në përputhje me kërkesat e përcaktuara në Nenet 31 dhe 32 nga autoriteti rregullator kombëtar ose operatori i sistemit të transmetimit, siç është vendosur nga autoriteti rregullator kombëtar:
  - (a) informacion mbi parametrat e përdorura në metodologjinë e çmimit të referencës së aplikuar që lidhen me karakteristikat teknike të sistemit të transmetimit, si:
    - (i) kapaciteti teknik në pikat hyrëse dhe dalëse dhe supozimet e lidhura;
    - (ii) kapaciteti i kontraktuar i parashikuar në pikat hyrëse dhe dalëse dhe supozimet e lidhura;
    - (iii) sasinë dhe drejtimin e rrjedhës së gazit për pikat hyrëse dhe dalëse dhe supozimet e lidhura me to, siç janë skenarët e kërkesës dhe furnizimit për rrjedhën e gazit në kushtet e pikut;
    - (iv) përfaqësimi strukturor i rrjetit të transmetimit me një nivel të detajuar;
    - (v) informacione shtesë teknike për rrjetin e transmetimit, të tilla si gjatësia dhe diametri i tubacioneve dhe fuqia e stacioneve të kompresorëve.
  - (b) informacionin e mëposhtëm:
    - (i) të ardhurat e lejuara ose të synuara, ose të dyja, të operatorit të sistemit të transmetimit;
    - (ii) informacionin lidhur me ndryshimet në të ardhurat e përmendura në pikën (i) nga një vit në vitin e ardhshëm;
    - (iii) parametrat e mëposhtëm:
      - (1) llojet e pasurive të përfshira në bazën e rregulluara të aseteve dhe vlerën e tyre të grupuar;
      - (2) koston e kapitalit dhe metodologjinë e saj të llogaritjes;
      - (3) shpenzimet kapitale, duke përfshirë:
        - (a) metodologjitë për të përcaktuar vlerën fillestare të aseteve;
        - (b) metodologjitë për rivlerësimin e aseteve;
        - (c) shpjegimet e ndryshimit të vlerës së aseteve;
        - (d) periudhat e zhvlerësimit dhe shumat për llojin e asetit
      - (4) shpenzimet operacionale;
      - (5) mekanizmat nxitës dhe objektivat e efikasitetit;
      - (6) indeksat e inflacionit.
    - (iv) të ardhurat nga shërbimet e transmetimit;
    - (v) raportet e mëposhtme për të ardhurat e përmendura në pikën (iv):
      - (1) ndarje produkt-kapacitet, që nënkupton ndarjen midis të ardhurave nga tarifat e transmetimit të bazuara në kapacitete dhe të ardhurave nga tarifat e transmetimit të bazuar në produkt;

(2) ndarje hyrëse-dalëse, që nënkupton ndarjen midis të ardhurave nga tarifat e transmetimit të kapaciteteve në të gjitha pikat hyrëse dhe të ardhurat nga tarifat e transmetimit të kapaciteteve në të gjitha pikat dalëse;

(3) Ndarje në sistem/ndër-sistem, që nënkupton ndarjen midis të ardhurave nga përdorimi i rrjetit brenda sistemit në të dy pikat hyrëse dhe pikat dalëse dhe të ardhurat nga përdorimi i rrjetit ndër-sistemor në të dy pikat hyrëse dhe pikat dalëse llogaritur si të përcaktuara në Nenin 5.

(vi) ku dhe për aq sa operatori i sistemit të transmetimit funksionon nën regjimin e kufizuar që nuk lidhen me çmimet tavan, informacioni i mëposhtëm në lidhje me periudhën e mëparshme tarifore për harmonizimin e llogarisë rregullatore:

(1) të ardhurat e përfituara aktuale, nën- ose mbi-rikuperimin e të ardhurave të lejuara dhe pjesën e saj që i takon llogarisë rregullatore dhe, nëse aplikohet, nën-llogaritë brenda llogarisë së tillë rregullatore;

(2) periudhën e bashkërendimit dhe mekanizmat nxitës të zbatuar.

(vii) përdorimi i synuar i primeve të ankandit.

(c) informacionin e mëposhtëm mbi tarifat e transmetimit dhe tarifat që nuk lidhen me transmetimin, të shoqëruara me informacionin përkatës në lidhje me derivimin e tyre:

(i) ku zbatohen, tarifat e transmetimit të bazuara në produkt të përmendura në Nenin 4 (3);

(ii) ku zbatohen, tarifat që nuk lidhen me transmetimin për shërbimet jashtë transmetimit të përmendura në Nenin 4(4);

(iii) çmimet e referencës dhe çmimet e tjera të zbatueshme në pikat e ndryshme nga ato të përmendura në Nenin 29.

2. Përveç kësaj, informacionet e mëposhtme do të publikohen në lidhje me tarifat e transmetimit:

(a) shpjegimin e mëposhtëm:

(i) ndryshimi në nivelin e tarifave të transmetimit për të njëjtin lloj shërbimi transmetimi të zbatueshëm për periudhën tarifore të aplikueshme dhe për periudhën tarifore për të cilën publikohet informacioni;

(ii) ndryshimi i parashikuar në nivelin e tarifave të transmetimit për të njëjtin lloj shërbimi transmetimi të aplikueshëm për periudhën tarifore për të cilën publikohet informacioni dhe për çdo periudhë tarifore brenda pjesës së mbetur të periudhës rregullatore.

(b) të paktën një model tarifor të thjeshtuar, të përditësuar rregullisht, shoqëruar me shpjegimin se si ta përdorë atë, duke u mundësuar përdoruesve të rrjetit që të llogarisin tarifat e transmetimit të aplikueshme për periudhën tarifore mbizotëruese dhe të vlerësojnë ndryshimet e tyre të mundshme përtej kësaj periudhe tarifore.

3. Për pikat e përjashtuara nga përkufizimi i pikave përkatëse të referuara në pikën 3.2 (1) (a) të Aneksit I të Rregullores (EC) Nr 715/2009, informacioni mbi sasinë e kapacitetit të parashikuar të kontraktuar dhe sasinë e parashikuar të rrjedhës së gazit do të publikohet siç përcaktohet në pikën 3.2 (2) të Aneksit I të Rregullores (KE) Nr 715/2009.

*Neni 31*

## **Mënyra e publikimit**



1. Për Palët Kontraktore, OST-të e të cilëve janë anëtarë ose vëzhgues të ENTSO për Gazin, informacioni i referuar në Nenin 29 dhe 30 do të publikohet siç përcaktohet në Nenin 32 nëpërmjet një lidhjeje në platformën e përmendur në pikën 3.1.1 (1) (h) të Aneksit I të Rregullores (KE) Nr 715/2009 në faqen e internetit të subjektit përkatës. Për Palët e tjera Kontraktore, informacioni i referuar në Nenin 29 dhe 30 do të publikohet në faqen e internetit të operatorit kombëtar të sistemit të tranmetimit për gazin.

Informacioni i tillë do të jetë i arritshëm për publikun, pa pagesë dhe pa limit në përdorimin e tij. Ai do të publikohet:

- (a) i thjeshtë për përdoruesin;
- (b) në mënyrë të qartë, lehtësisht të arritshme dhe në baza jodiskriminuese;
- (c) në një format të shkarkueshëm;
- (d) në një ose më shumë gjuhë zyrtare të Palës Kontraktore dhe, më së shumti, në gjuhën angleze.

2. Për palët kontraktore OST-t e së cilave janë anëtare ose vëzhguese të ENTO-s për gazin informacioni i mëposhtëm do të publikohet për pikat e interkonjeksionit në platformën e përmendur në pikën 3.1.1 (1) (h) të Aneksit I të Rregullores (EC) Nr 715/2009:

- (a) në të njëjtën kohë siç përcaktohet në Nenin 29, çmimet e rezervës për produktet e kapacitetit standart për kapacitetin e garantuar dhe për produktet e kapacitetit standard për kapacitetin e ndërprerë;
- (b) në të njëjtën kohë siç përcaktohet në Nenin 30, një pagesë e bazuar në fluks e referuar në Nenin 4 (3) (a), ku zbatohet.

Për palët e tjera kontraktore një informacion I tillë do të publikohet në faqen zyrtare të operatorit kombëtar të sistemit të transmetimit për gazin.

3. Informacioni i referuar në paragrafin 2 do të publikohet në këtë mënyrë:

- (a) siç përcaktohet në paragrafin 1 (a) deri (c);
- (b) në gjuhën angleze;
- (c) në një tabelë të standardizuar e cila duhet të përfshijë së paku informacionin e mëposhtëm:
  - (i) pikën e interkonjeksionit;
  - (ii) drejtimin e fluksit të gazit;
  - (iii) emrat e operatorëve përkatës të sistemit të transmetimit;
  - (iv) kohën e fillimit dhe përfundimit të produktit;
  - (v) nëse kapaciteti është i garantuar ose i ndërprerë;
  - (vi) indikacionin e produktit të kapacitetit standard;
  - (vii) tarifën e aplikueshme për kWh / h dhe për kWh / d në monedhën vendase dhe në euro duke marrë parasysh:
    - (1) ku njësia e kapacitetit të aplikuar është kWh / h, informacioni mbi tarifën e aplikueshme për kWh / d nuk është i detyrueshëm dhe anasjelltas;
    - (2) ku monedha vendase është e ndryshme nga euro, informacioni mbi tarifën e aplikueshme në euro nuk është i detyrueshëm.

Përveç kësaj, në të njëjtën kohë siç përcaktohet në Nenin 30, tabela e tillë e standardizuar përfshin simulimin e të gjitha shpenzimeve për fluksin e 1 GWh / ditë / vit për çdo pikë interkonjeksioni në monedhën vendase dhe në euro sipas pikës vii (2).

4. Ku informacioni i përmendur në paragrafin 2 është i ndryshëm nga informacioni përkatës i përmendur në paragrafin 1, do të merret për bazë informacioni përkatës i përmendur në paragrafin 1.

#### *Neni 32*

### **Periudha e njoftimit të pulikimit**

Afati i fundit për publikimin e informacionit të përcaktuar në Nenet 29 dhe 30 do të jetë si vijon:

- (a) për informacionin e përcaktuar në Nenin 29, jo më vonë se tridhjetë ditë përpara ankandit vjetor të kapacitetit vjetor;
- (b) për informacionin e përcaktuar në Nenin 30, jo më vonë se tridhjetë ditë para periudhës përkatëse tarifore;
- (c) për tarifatat përkatëse të transmetimit të përditësuara brënda periudhës tarifore të përcaktuar në Nenin 12 (3), menjëherë pas miratimit në përputhje me Nenin 41(6)(a) të Direktivës 2009/73/EC.

Çdo përditësim i tarifave të transmetimit do të shoqërohet me informacione që tregojnë arsyet për ndryshimet në nivelin e tyre. Ku zbatohet Neni 12(3)(b), gjithashtu do të shoqërohet me raportin e përditësuar të referuar në Nenin 29(b) për llojet përkatëse të produkteve të kapacitetit standart për kapacitetin e ndërprerë.

## **KREU IX**

### **KAPACITETI I SHTUAR**

#### *Neni 33*

### **Parimet tarifore për kapacitetin e shtuar**

1. Çmimi minimal me të cilin operatorët e sistemit të transmetimit do të pranojnë një kërkesë për kapacitet shtesë është çmimi i referencës. Për llogaritjen e testit ekonomik, çmimet e referencës do të përftohen duke përfshirë në metodologjinë e çmimit të referencës supozimet përkatëse lidhur me ofertën e kapacitetit shtesë.

2. Ku qasja e çmimit fiks të pagueshëm përcaktuar në Nenin 24(b) konsiderohet të jetë ofruar për kapacitetin shtesë, çmimi i rezervimit i përmendur në Nenin 24(b) do të bazohet në kostot e investimeve të parashikuara dhe operative. Sapo të jetë vendosur kapaciteti i shtuar, çmimi i tillë i rezervimit do të rregullohet proporcionalisht me diferencën, pavarësisht nëse është pozitive ose negative, ndërmjet kostove të investimit të parashikuar dhe kostove aktuale të investimit.

3. Në rast se alokimi i të gjithë kapacitetit të shtuar me çmimin e referencës nuk do të gjeneronte të ardhura të mjaftueshme për një rezultat pozitiv të testit ekonomik, një prim minimal i

detyrueshëm mund të zbatohet në ankandin e parë ose mekanizmin alternativ të alokimit në të cilin ofrohet kapaciteti i shtuar. Primi minimal i detyrueshëm mund të zbatohet edhe në ankandet e mëvonshme kur ofrohet kapaciteti i cili fillimisht ka mbetur i pashitur ose kur ofrohet një kapacitet i cili fillimisht është caktuar sipas Nenit 8(8) dhe (9) të Rregullores (BE) 2017/459. Vendimi nëse dhe në cilat ankande duhet aplikuar një minimum primi i detyrueshëm do të merret në përputhje me Nenin 41(6)(a) të Direktivës 2009/73/EC.

4. Niveli i primit minimal të detyrueshëm do të mundësojë një rezultat pozitiv të testit ekonomik me të ardhurat e krijuara nga kapaciteti i ofruar në ankandin e parë ose mekanizmin alternativ të alokimit në të cilin ofrohet kapaciteti i shtuar. Gama e nivelit të primit minimal të detyrueshëm, në varësi të kapacitetit të caktuar të alokuar, do të paraqitet tek autoritetet përkatëse rregullatore kombëtare për miratim në përputhje me Nenin 25(1)(c) të Rregullores (EU) 2017/459.

5. Një minimum primi i detyrueshëm i miratuar nga autoriteti rregullator kombëtar do të shtohet në çmimin e referencës për produktet e kapacitetit të lidhur në pikën përkatëse të interkonjeksionit dhe do t'u atribuohet ekskluzivisht operatorëve të sistemit të transmetimit për të cilat është aprovuar minimumi i detyrueshëm nga autoriteti rregullator kombëtar. Ky parim i paracaktuar për atribuimin e një primi minimal të detyrueshëm, nuk paragjykon ndarjen e një primi shtesë të ankandit sipas Nenit 21(3) ose një marrëveshje alternative ndërmjet autoriteteve rregullatore kombëtare të përfshira.

## **KREU X**

### **DISPOZITA FINALE DHE TRANZITORE**

#### *Neni 34*

#### **Metodologjitë dhe parametrat e përdorura për përcaktimin e të ardhurave të lejuara ose të synuara të operatorëve të sistemit të transmetimit**

1. Përpara 1 tetorit 2021, **Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë** do të publikojë një raport mbi metodologjitë dhe parametrat e përdorura për të përcaktuar të ardhurat e lejuara ose të synuara të operatorëve të sistemit të transmetimit. Raporti do të bazohet të paktën në parametrat e përmendur në Nenin 30(1)(b)(iii).

2. Autoritetet rregullatore kombëtare do t'i paraqesin **Bordit Rregullator të Komunitetit të Energjisë**, në përputhje me procesin e përcaktuar nga **Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë**, të gjithë informacionin e nevojshëm lidhur me metodologjitë dhe parametrat e përdorura për të përcaktuar të ardhurat e lejuara ose të synuara të operatorëve të sistemit të transmetimit.

*Neni 35*

**Kontratat ekzistuese**

1. Ky kod nuk do të ndikojë në nivelet e tarifave të transmetimit që rezultojnë nga kontratat ose rezervimet e kapaciteteve të lidhura para datës **1 tetor 2019** ku këto kontrata ose rezervime të kapaciteteve nuk parashikojnë ndryshime në nivelet e tarifave të transmetimit të kapacitetit dhe / ose të produkteve, përveç indeksimit , nëse ka.
2. Dispozitat e kontratës në lidhje me tarifat e transmetimit dhe rezervimet e kapaciteteve të përmendura në paragrafin 1 nuk do të rinovohen, zgjaten ose të hidhen poshtë pas datës së skadimit të tyre.
3. Para **1 nëntorit 2019**, një operator i sistemit të transmetimit do të dergojë për informacion kontratat ose informacionin për rezervimet e kapaciteteve, nëse ka, të referuara në paragrafin 1 tek autoriteti rregullator kombëtar.

*Neni 36*

**Monitorimi i implementimit**

1. Në kuadër të zbatimit të përgjegjësive të monitorimit, **Sekretariati i Komunitetit të Energjisë** do të monitorojë dhe analizojë se si operatorët e sistemit të transmetimit kanë zbatuar këtë kod.
2. Operatorët e sistemit të transmetimit do t'i dorëzojnë **Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë** të gjitha informacionet e kërkuara nga **Sekretariati i Komunitetit të Energjisë** për të përmbushur detyrimet e tij sipas paragrafit 1, në përputhje me afatet në vijim:
  - (a) **1 Korrik 2020** lidhur me kërkesat e Kreut VIII;
  - (b) **31 dhjetor 2021** për të gjitha dispozitat e tjera të këtij kodi.
3. <.....>
4. Konfidencialiteti i informacionit komercialisht të ndjeshëm do të ruhet nga **Sekretariati i Komunitetit të Energjisë**.
5. Brenda tre viteve nga **afati përfundimtar për transpozimin** e këtij kodi, **Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë** do të publikojë një raport mbi zbatimin e metodologjive të çmimit të referencës në **Palët Kontraktore**.

*Neni 37*

**E drejta përjashtimore**

1. Autoritetet rregullatore kombëtare mund, me kërkesë të një subjekti I cili vepron në një interkonjektor që ka përfituar nga një përjashtim nga Neni 41(6),(8) dhe (10) i Direktivës 2009/73/EC në përputhje me Nenin 36 të asaj Direktive ose një përjashtim të ngjashëm, bashkërisht ti japin një subjekti të tillë një shmangie nga zbatimi i një ose më shumë neneve të këtij kodi në përputhje me paragrafët 2 deri 6 të këtij neni ku zbatimi i këtyre neneve për këtë subjekt do të kishte një ose disa nga pasojat negative si më poshtë:

- (a) nuk do të lehtësojë tregtinë efikase të gazit dhe konkurrencën;
- (b) nuk do të ofrojë stimuj për investime për kapacitete të reja ose për të ruajtur nivelet ekzistuese të kapaciteteve;
- (c) do të shtrembërojë në mënyrë të paarsyeshme tregtinë ndërkufitare;
- (d) do të shtrembërojë konkurrencën me operatorët e tjerë të infrastrukturës që ofrojnë shërbime të një natyre të ngjashme me ato të interkonektorit;
- (e) nuk mund të zbatohet kur merret parasysh natyra specifike e interkonektorëve.

2. Subjekti që kërkon një përjashtim sipas paragrafit 1 duhet të përfshijë në kërkesën e tij një arsyetim të hollësishëm, me të gjitha dokumentet mbështetëse, duke përfshirë, kur është e përshtatshme, një analizë kosto-përfitim, duke treguar që një ose më shumë nga kushtet e paragrafit 1 (a) deri (e) janë përmbushur.

3. Autoritetet rregullatore kombëtare në fjalë do të vlerësojnë së bashku kërkesën për një përjashtim dhe do të merren me të në bashkëpunim të ngushtë. Kur autoritetet rregullatore kombëtare përkatëse japin një përjashtim, ata duhet të specifikojnë kohëzgjatjen në vendimet e tyre.

4. Autoritetet rregullatore kombëtare do të njoftojnë vendimet e tyre që u japin këto përjashtime **Bordit Rregullator të Komunitetit të Energjisë dhe Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë.**

5. Autoritetet rregullatore kombëtare mund të revokojnë një përjashtim nëse rrethanat ose arsyet themelore, ose të dyja, nuk zbatohen më, ose mbi një rekomandim të arsyetuar të **Bordit Rregullator të Komunitetit të Energjisë** ose të **Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë** për të revokuar një shmangie për shkak të mungesës së arsyesimit.